

Ս. ՅԱԿՈԲԻ ՆԵՐՍԷՆ**Հ Ե Ռ Ա Գ Ի Ր Ն Ե Ր**

6 Փետրուար 1952

Նորին Գերաւորհոյին եղիւ Սեդեքիսկ. Տէրտէրեան
Հայոց Պատրիարքարան

Երուսաղէմ

Մենք եւ Ս. Էջմիածնայ Գերագոյն Հոգեւոր Խորհուրդը խորին ցաւով, կը տեղեկացնենք Ձեզ՝ Գերագոյն Հոգեւոր Խորհուրդի կարեւոր անդամներէն, Միաբանութենէն եւ հաւատացեալ ժողովուրդէն սիրաւ եւ յարգաւոր Գերաւորհոյ Ռուբէն Արքեպիսկոպոս Գրամբեանի անսպասելի մահը, որ տեղի ունեցաւ Յունուար 28 ժամը 23ին: Յարգեմք իր յիշատակը մատուցանելով հանդիսաւոր Ս. Պատարագ եւ հոգեհանգիստ, եւ աղօթենք Բարձրեալին որ պարգեւէ մեզ արժանի յայտը մը, իբրեւ եկեղեցւոյ նախնաւոր ծառայ եւ միջոցառող ժողովուրդեան:

ԳԵՌՈԳ Զ.

Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց

8 Փետրուար 1952

Նորին Ս. Օմուրխան Տ. Տ. Դեռզ Զ.

Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց

Էջմիածին, Հայաստան

Ձեր Սրբութեան կը ներկայացնենք Մեր եւ մեր Միաբանութեան խորունկ ցաւակցութիւնները ձերացեալ Գրամբեան Արքեպիսկոպոսի մահուան առթիւ: Հանդիսաւոր Ս. Պատարագ եւ հոգեհանգիստ պիտի մատուցանենք այս կիսակի:

ԵՂԻՏԷ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՏԵՐՏԵՐԵԱՆ

Տեղապան Առաք. Ս. Աթոռայն Երուսաղէմի

Անգլիայ Վեհ. ճօրն Զ. Թագաւորի հիւանդութեան առթիւ Դեր. Տեղապան Սրբազանէն Լոնտոն, Բէնթլըպլըիի Արքեպիսկոպոսին զրկուած հեռազրին ի պատասխան ստացուած է հետեւեալը:

CHURCH OF ENGLAND
COUNCIL OF FOREIGN RELATIONS

Յարգոյ Գիւնաղապիր
Երուսաղէմի Հայոց Պատրիարքարան
Գեր. Տեղապան Սրբազանին

Երուսաղէմ

Սիրելի դիւանաղապիր

Քեներքայրի Գեր. Ս. Արքեպիսկոպոսը կը հրահանգէ մեզ, հաղորդելու Ձեզի, թէ Գեր. Տեղապան Սրբազանէն իր անուան դրկուած հեռազրիք ստացուած է, եւ Ձեր խնդրանքին համեմատ ներկայացուած է Ն. Վեհափառութիւնը քաղաւորին:

Ձերդ անկեղծօրէն
H. M. WADDAՆՏ
Ընդհ. Բարձրագոյն

20/12/51

Պրն. Ոսկեան
Մեխնեան Հաստատութիւն
Նիկոսիա

Մեխնեան Կրթ. Հաստատութեան Քանոնիկները տարեկանի տնտեսական տարիքի՝ տնտեսական կրթութեան, երկար եւ յաջող տարիներ ձեր մեծանուն հաստատութեան, կատարելու իր մարդասիրական եւ կրթական գործը:

Տեղապան Երուսաղէմի Հայոց Պատրիարքարան
ԵՂԻՏԷ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՏԵՐՏԵՐԵԱՆ

12 Յունուար 1952

Սենեկապետ Նորին Վեհ. Յարազ Ս. Թագաւորին
Գահիրէ

Կը խնդրենք որ ներկայացնէք Նորին Վեհափառութեան Գահիրէ, մեր յարգալից շնորհակալութիւնները Գահիրէում իւրաքանչիւր բարեբանական ծնողական առթիւ: Թող Ամենակարողը պարգեւէ Նորին Վեհափառութեան երկար կեանք եւ գահակալութիւն մը ինչպէս նախնային:

Տեղապան Երուսաղէմի Հայոց Պատրիարքարան
ԵՂԻՏԷ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՏԵՐՏԵՐԵԱՆ

22 Յունուար 1952

Նորին Գերաւորհոյին Քանոնիկի Արքեպիսկոպոսին
Լամպէթի Պալատ
Լոնտոն

Կը խնդրենք Ձեր Գերաւորհոյութենէն որ ներկայացնէք Արքեպիսկոպոսին Գահիրէ եւ ի մասնաւորի Նորին Վեհափառութիւնը Մայր Թագաւորին եւ Արքեպիսկոպոսին Գերաւորհոյութեան մեր խորունկ ցաւը՝ անդամանելի կորուստին համար, Դեռզ Զ. Թագաւորին: Անոր յիշատակը պիտի մնայ միշտ կենդանի ու յարգուած մեր մէջ: Թող Տէրը վարձանայ ըլլայ իրեն:

Տեղապան Երուսաղէմի Հայոց Պատրիարքարան
ԵՂԻՏԷ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՏԵՐՏԵՐԵԱՆ

6 Փետրուար 1952

Վեհ. Ընդհ. Հիւպատոս Բրիտանական Կառավարութեան
Բրիտանական Ընդհանուր Հիւպատոսարան
Երուսաղէմ

Տէր Հիւպատոս,

Մենք, Տեղապան Հայոց Պատրիարքարանին, Միաբանութիւն Սրբոց Յակոբեանց եւ համայն Սաղիմանայ Գաղութ, կը յայտնենք Ձեր Վեհափառութեան մեր խորունկ ցաւակցութիւնները եւ սուրբ հանգուցեալ Ն. Վեհափառութիւնը Դեռզ Զ. Թագաւորին անսպասելի մահուան առթիւ: Անոր յիշատակը պիտի մնայ մեր մէջ միշտ կենդանի ու յարգուած:

Հանգեցէ հաղորդել մեր ամենախոր ցաւակցութիւնը Բրիտանական Կառավարութեան եւ Ազգին, այս մեծ եւ անդամանելի կորուստին համար: Հանգիստ իր հոգեւոր:

Կը մնամք, Տէր
Ձերդ յարգանքով

Տեղապան Երուսաղէմի Հայոց Պատրիարքարան
ԵՂԻՏԷ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՏԵՐՏԵՐԵԱՆ

6 Փետրուար 1952

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆՔ-ԲԵՄԱԿԱՆՔ

● Կիր. 2 Դեկտ. — Բարեկ. Յիսնակի պանդոգ. Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ, Պատարագեց չող. Տ. Անուշաւան Արեղայ Զղջանեան:

● Բշ. 3 Դեկտ. — Երեկոյեան ժամերգութիւնն ու վաղուան տօնին հանդիսաւոր նախատօնակը կատարուեցան Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ, նախագահութեամբ Գեր. Տ. Սուրէն Ս. Եպս. Բէմհանեանի:

● Գշ. 4 Դեկտ. — Ընծայումն Ս. Ասուածամբի. առաւօտուն, չող. վարդապետ հայրեր, նախագահութեամբ Գեր. Տ. Սուրէն Ս. Եպս. Բէմհանեանի, իջան Գեթեմանի Ս. Աստուածածնայ Տաճար, ուր «Էրաշափառ»ի հանդիսաւոր մուտքէն ետք, Տիրութիւն Ս. Գերեզմանին վրայ հանդիսաւորապէս պատարագեց ու քարոզեց Գեր. Տ. Սուրէն Սրբազան: Յետ Ս. Պատարագի, կատարուեցաւ տարեկան հոգեհանգստեան պաշտօնը Ս. Աթոռիս բարերար կիւլապի կիւլպէնկեանի և համայն կիւլպէնկեան զերդաստանի ննջեցեցոյ ի հանգիստ:

● Կիր. 9 Դեկտ. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Յարութեան Տաճարի Բ. Գողգոթայի վերնամատրան մէջ, Պատարագեց չող. Տ. Կիւրեղ Արղ. Գարիկեան:

● Աւր. 14 Դեկտ. — Երեկոյեան ժամերգութիւնն ու վաղուան տօնին նախատօնակը կատարուեցան Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ, հանդիսապետութեամբ Գեր. Տ. Սուրէն Ս. Եպս. ի:

● Եր. 15 Դեկտ. — Ս. Առաքելոց եւ Ա. Լուսաւորացն Մեռոց՝ Թաղեսի եւ Բարդղիմէոսի. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Գլխադրի Պատարագեց չող. Տ. Հայկազուն Վրդ. Արքանաւան:

● Կիր. 16 Դեկտ. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ, Պատարագեց չող. Տ. Պարգև Վրդ. Վրթանէսեան:

● Ուր. 21 Դեկտ. — Երեկոյեան ժամերգութիւնն ու վաղուան տօնին հանդիսաւոր նախատօնակը պաշտուեցան Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ՝ նախագահութեամբ Գեր. Տ. Նորայր Սրբազանի:

● Եր. 22 Դեկտ. — Յղութիւն Ս. Ասուածամբի. առաւօտեան ժամը 8.30ին, չող. վարդապետ հայրեր, գլխաւորութեամբ Գեր. Տ. Նորայր Ս. Եպս. Պողարեանի, հանդիսաւոր երթով իջան Գեթեմանի Ս. Աստուածածնայ Տաճարի գաւթէն, Միաբանութիւնը Հրաշափառի հանդէսով մուտք գործեց Տաճարը, Հանդիսաւոր Ս. Պատարագը Ս. Կոյսի զերեզմանին վրայ՝ մատոյց Գեր. Տ. Նորայր Սրբազան, որ նաև քարոզեց օրուայ տօնին շուրջ:

● Կիր. 23 Դեկտ. — Բարեկ. Ս. Յակոբայ. Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Յարութեան Տաճարի մեր վերնամատրան մէջ, Պատարագեց չող. Տ. Զաւէն Արղ. Զինչինեան:

● Ուր. 28 Դեկտ. — Երեկոյեան ժամերգութիւնն ու վաղուան տօնին նախատօնակը պաշտուեցան Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ, Պատարագեց չող. Տ. Զաւէն Արղ. Զինչինեան:

Թիւնն ու վաղուան տօնին նախատօնակը պաշտուեցան Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ, նախագահութեամբ Գեր. Տ. Ռուբէն Ս. Արքեպս. Մանասեանի:

● Եր. 29 Դեկտ. — Ս. Յակոբայ Մծբնայ Հայրապետի. Ս. Պատարագը, Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարի Ս. Գլխադրի մատրան մէջ՝ մատոյց՝ չող. Տ. Միւռն Վրդ. Կրճիկեան:

● Կիր. 30 Դեկտ. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ, Պատարագիչն էր չող. Տ. Զաւէն Արղ. Զինչինեան:

● Ուր. 4 Յուն. — Երեկոյեան ժամերգութիւնն ու վաղուան տօնին մեծահանդէս նախատօնակը պաշտուեցան Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ՝ նախագահութեամբ Գեր. Տեղապահ Ս. Զօր, որմէ յետոյ Միաբանութիւնը շարականի երգեցողութեամբ բարձրացաւ Պատրիարքարան:

● Եր. 5 Յուն. — Ս. Դուրի մարգարէին եւ Յակոբայ Տեառնեղայր արդար առաքելոյն. (Տօն Առաքելական Ս. Աթոռոյն երաւաղէմի). հանդիսաւոր Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ: Պատարագեց և քարոզեց Գեր. Տ. Նորայր Ս. Եպս. Պողարեան: Յետ Ս. Պատարագի, նախագահութեամբ Գեր. Տեղապահ Ս. Զօր, կատարուեցաւ տարեկան հանդիսաւոր հոգեհանգստեան պաշտօնը, Ս. Աթոռոյս բոլոր հանգուցեալ Պատրիարքայ հոգեղն ի հանգիստ:

● Կիր. 6 Յուն. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Յարութեան Տաճարի մեր վերնայարկ մատրան մէջ, Պատարագեց չող. Տ. Յարութիւն Վրդ. Մուշեան: Ս. Պատարագի ընթացքին հաղորդուեցան Ս. Թարգմանչաց նախակրթարանի երկուսն աշակերտութիւնը և ուսուցչութիւնը:

— Երեկոյեան ժամերգութիւնն ու վաղուան տօնին հանդիսաւոր նախատօնակը կատարուեցան Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ՝ նախագահութեամբ Գեր. Տեղապահ Ս. Զօր:

● Բշ. 7 Յուն. — Ս. Ասեղանոսի Գալստիկային. այսօր ըլլալով նաև տօնը Ս. Աթոռոյս բարեշնորհ սարկաւադներուն և ուրարկիրներուն, առաւօտեան ժամերգութեան տօն, կատարուեցաւ նաև անոնց յատուկ հանդիսութիւնը, նախագահութեամբ Գեր. Տեղապահ Ս. Զօր: Անոնք թանկագին զգեստաւորուով, լույսեալ տապանակներ և բուրբուխներ ի ձեռին, կատարեցին ժամերգութեան վերջին բաժինը, «Փառք ի բարձունս»էն մինչև Ս. Պատարագի սկիզբը, որ մատուցուեցաւ Մայր Տաճարի Ս. Ստեփանոս մատրան մէջ չող. Տ. Զաւէն Արղ. Զինչինեան:

— Երեկոյեան ժամերգութիւնն ու վաղուան տօնին հանդիսաւոր նախատօնակը պաշտուեցան Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ՝ նախագահութեամբ Գեր. Տ. Նորայր Ս. Եպս. Պողարեանի:

● Գշ. 8 Յուն. — Ս. առաքելոցն Պետրոսի. Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Մայր Տաճարի Ս. Պօղոս և Պետրոսի վերնայարկ մատրան մէջ, Պատարագեց չող. Տ. Անուշաւան Արեղայ Զղջանեան: Ս. Պատարագի ընթացքին հաղորդուեցան Ս. Թարգմանչաց մանկապարտէզի երկուսն աշակերտութիւնն ու ուսուցչական կազմը:

● ԴՆ. 9 Յուն. — Երեկոյան ժամերգութիւնն ու վաղուան տօնին մեծահանդէս նախատեսակը պաշտօնեցան Ս. Զակորեանց Մայր Տաճարին մէջ՝ հանդիսապետութեամբ Գեր. Տեղապահ Ս. Հօր:

● ԵՂ. 10 Յուն. — Ս. Ողորցն Որոսման, հանդիսաւոր Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Մայր Տաճարի Ս. Գլխադրի մատրան մէջ, Պատարագեց և քարոզեց Գեր. Տեղապահ Ս. Հայրը, բնաբան ունենալով «զայս ոչ գիտէք, բայց ապա գիտաւ չիք»: Զետ Ս. Պատարագի կազմուեցաւ օրուան մեծահանդէս թափօրը, նախադահուլթեամբ Գեր. Տեղապահ Ս. Հօր և մասնակցութեամբ Սրբազան Եպիսկոպոսաց, Հոգ. Վարդապետաց և բովանդակ ուսանողութեան, Թափօրը երիցս չըջան ընկէ յետոյ Մայր Տաճարին մէջ, խմբուեցաւ մեծ ատենանին մէջ, ուր երգուեցաւ «Տէր ողորմես», վարդապետ հայրերու և զպիրներու փոխառացութեամբ: Գեր. Տեղապահ Ս. Հօր Ս. Խաչափայտով տուած օրհնութիւնէն յետոյ, թափօրը շարականի երգեցողութեամբ բարձրացաւ Պատրիարքարան, ուր Տեղապահ Սրբազանը Ս. Պատարագի նշխարներ բաժնեց ներկաներուն: Մատարապէս այսօր, ինչպէս նաև ամբողջ Աւագ Տօներուն, Ս. Զակորեանց Մայր Տաճարը կը յորդէր հաւատացեալներու բազմութեամբ:

● Կիր. 13 Յուն. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Հրեշտակապետ, Պատարագեց Հոգ. Տ. Վարուժան Արեղայ Գապարահան:

● ԲՂ. 14 Յուն. — Նոր Տարի (նոս Հին Տոմարի). հանդիսաւոր Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Զակորեանց Մայր Տաճարին մէջ, Պատարագիչն էր ըստ ընկալեալ սովորութեան Ս. Աթոռոյ ժամօրհնողը՝ Հոգ. Տ. Պարգև Վրդ. Վրթանէսեան: Քարոզեց Հոգ. Տ. Հայկազուն Վրդ. Աբրահամեան, բնաբան ունենալով «Յոյց ինձ Տէր, աւուրս կենաց իմոց»: Զաւարտ Ս. Պատարագի, Միաբանութիւն և Ժողովուրդ շարականներու երգեցողութեամբ բարձրացան Պատրիարքարան, Պատրիարքարանի մեծ դահլիճին մէջ, ի զիմաց Միաբանութեան, Գեր. Տ. Սուրէն Ս. Եպս. Գէմհանեան, Ամանորի առթիւ շնորհաւորեց Գեր. Տեղապահ Սրբազանը, որ փոխադարձ սիրալիք և ջերմ արտայայտութեամբ շնորհաւորեց Միաբանութեան և Ժողովուրդին Նոր Տարին և ապա ներկաներուն բաժնեց Ս. Երկրի բերքը եղող աւանդական նարինջը:

● Ուր. 18 Յուն. — Ճրագալոյց Ս. Ծննդեան. Ս. Ծնունդը Հայ երեսփոխութիւններուն փառաւորագոյններէն մին է: Այսօր վաղ առաւօտուն իսկ Մայրավանքի մեծ բակն ու Աւագ Դրան հրապարակը խոնուած են Ժողովուրդ, ոստիկանութիւն, Հայ Սկստական Խումբեր, ևայլն: Ժամը 8.30ին կը հնչէ Մայրավանքի մեծ դահլիճ, ու քիչ յետոյ Գեր. Տեղապահ Սրբազանը առաջնորդուած ոսկեհանդերձ բարապաններէն վար կ'իջնէ Պատրիարքարանէն ընկերակցութեամբ Ս. Աթոռի Եպիսկոպոսական և վարդապետական դասին, որոնց կը հետեին սարկաւաղներ և ուսանողութիւն և Ժողովուրդի

խումբն բազմութիւն: Իսկ Մայրավանքի դրան առջև կը օպատեն զինուորական ջոկատ մը և Ե. Զ. Բարեօրակալ Միութեան, Զ. Մ. Բ. Միութեան և Զ. Ե. Միութեան անկի քան հարիւրեակ մը Սկստականներ, իրենց յատուկ դրօշակներով ու նուագախումբերով. որոնք Ս. Ծննդեան կրօնական այս տպաւորիչ թափօրը կ'առաջնորդէին, իրենց չափալից նուագարաններու ձայնին հետ շարժման մէջ զննելով Ս. Քաղաքի Հայ թէ օտարազգի բազմութիւնը: Փողոցները կը յորդէին ամէն սեռէ և ազգէ բազմութեամբ մինչև պատահաններն ու շէնքերու բարձունքները: Աստուածամոր Դրան մօտ թափօրականք դրանցին իրենց տեղերը քանի մը տասնեակ ինքնաշարժերու մէջ, և ուղղուեցան դէպի Ս. Ծննդեան քաղաքը — Բեթղէմէմ: Դամբու կէսին, Ս. Թէոդոսի վանքին առջև թափօրը զիմաւորուեցաւ Բեթղէմէմի ամենազգի մօխթարեւրէն և տեղացի Հայերէն, որոնք տասնեակ մը ինքնաշարժերով ստուարացուցին դնացքը: Հոս տասնապէս զիմաւորութեան եկած էին ձիաւոր ոստիկաններու ջոկատ մը: Հովուաց դաշտի Պէյթ Սահուր գիւղէն անցքին թափօրը զիմաւորուեցաւ գիւղին կառավարական կազմէն և քահանաներէն, որոնք Միաբանութիւնը առաջնորդեցին տեղւոյն քաղաքապետարանը, ուր հիւրասիրուեցան Գեր. Տեղապահ Սրբազանն ու Միաբանութիւնը: Ժամը 11ին Ս. Ծննդեան պատկանելի այս Հայաթափօր մուտք գործեց Բեթղէմէմ քաղաքէն ներս, ու Ս. Ծննդեան Եկեղեցւոյն հրապարակին մէջ զիմաւորուեցաւ տեղւոյն կառավարական կազմէն ու պատուի կեցած հարիւրեակ մը ոստիկաններէ: Իսկ Ժողովուրդի խումբերամբ բազմութիւնը կը լեցնէր մինչև հրապարակին չըջալայ բարձունքները, կը հնչէին Տաճարին Հայկական զանգակները զուարթ ու չունթալից: Տաճարին դաւթին կը սպասէին զգեստաւորեալ զպիրներն ու սարկաւաղները և Բեթղէմէմի վանուց Տեսուչն ու Միաբանութիւնը, որոնք թափօր կազմած ու «Խորհուրդ մեծ»ի երգեցողութեամբ, Գեր. Տեղապահ Սրբազանն ու Միաբանութիւնը առաջնորդեցին դէպի Ս. Ծննդեան Հայաթափօր, ուր աւարտեցաւ Ս. Ծննդեան հանդիսութեան այս առաջին մասը Գեր. Տեղապահ Հօր օրհնութեամբ և աղօթքով: Իսկ զիմաւորութեան եկող կառավարական կազմը հիւրասիրուեցաւ վանքի Տեսչարանին մէջ:

Ե. մ. Ժամը 2ին դարձեալ կը հնչեն Ս. Ծննդեան զանգակները ու քիչ յետոյ Գեր. Տեղապահ Սրբազանը, ընկերակցութեամբ Եպիսկոպոսական դասին, կ'իջնէ Ս. Ծննդեան Տաճարը, որու սրահադարձ դաւթին մէջ ի զիմաւորութիւն կը սպասէին զգեստաւորեալ վարդապետներ և աշակերտութիւնը, Գեր. Տեղապահ Սրբազանը կը զգեստաւորուի ոսկեհուռ շուրջաւով ու «Հրաշափառ»ի կարգով կ'առաջնորդուի Ս. Ծննդեան այլը, որուն ուստէն յետոյ թափօրը կը բարձրանայ Տաճարի Հայապատկան մասը, ուր կը պաշտուի ձրագալոյցի արարողութիւնը: Իսկ Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Ծննդեան այլին վրայ:

Հոգ. Տ. Օշական Արեղայ Միևասեանէն: Ս. Պատարագէն յետոյ կատարուեցաւ Ս. Ծննդեան Նախատեսակը, որմէ յետոյ թափօրը անցնելով Տաճարի զաւիթէն բարձրացաւ մեր վանքը, ուր կատարուեցաւ Ս. Ծննդեան Աւետարանի ընթերցում և «Փառքի բարձունք» երգեցողութիւն, որմէ յետոյ հանդիսութեանց մասնակցող Միաբանութիւնն ու հրաւիրեալները, աւելի քան երկհարիւրեակ մը անձեր նստան երեկոյեան հաշի աւանդական սեղանը:

Դիւերային ժամը 10ին Միաբանութիւնը գլխաւորութեամբ Դեր. Տ. Սուրէն Ս. Եպս. Քէմ. հանձնախմբի իշխաւ Ս. Ծննդեան Տաճարը, որուն հայապատկան մասին մէջ կատարուեցաւ Ս. Ծննդեան Ժամերգութեանց կարգը: Դիւերային ժամը 12-ին, Միաբանութիւնն և ժողովուրդ իշխաւ Ս. Ծննդեան այլը, ուր կարդացուեցաւ Ս. Ծննդեան Աւետարանը ու կատարուեցաւ մաս մը Ս. Ծննդեան արարողութիւններէն, որոնք ձայնափութեան Ս. Երկրի, Հայրենիքի և Սփիւռքի բովանդակ Հայութեան ի լուր: Այս առթիւ Հոգ. Տ. Սերովբէ Վրդ. Մանուկեան կարդաց Ս. Աթոռոյս Դեր. Տեղապահ Հօր Ս. Ծննդեան պատգամը ուղղուած բովանդակ Հայութեան, որ է հետեւեալը:

Ժողովուրդ Հայոց՝

Որ քի Յողանան, ի Հայաստան եւ ի Սփիւռս աշխարհի:

Այսօր նորէն, Բերդենէմի սրբազան այս քաղաքին, ուր դարեւ առաջ մարդկութեան փրկագործութեան մեծ եւ սխանելի խորհուրդը իրագործուեցաւ, յանուն Հայաստանեայց եկեղեցւոյ եւ Սրբոյ Յակոբեանց ախտաճուր եւ զինուորեալ Միաբանութեան, լեզի կը փախանցեմ ժողովուրդ Հայոց, օրհնութեան եւ խաղաղութեան Սուրբ աւետիսը՝ Քրիստոսի իմնդեան եւ Յայնութեան այս վեհալայրէն:

Վասն եմ քէ մեր պատմութեան եւ հաւատքի մօր քաղաքներէն հոսող այդ կանչին մէջ, ամեն հայ պիտի զգայ մաս մը իր հոգիէն: Նման այն ախտաճուր՝ որ կը սարսույլ երբ կը լսէ իր հեռաւոր ու սիրելի հայրենիքի մէջ երգը:

Նորէն կը հնչեն սրբախորհուրդ այս գիշերուան մէջ, զանգակները Բերդենէմի, խոր ու քրքուռ, մեր սրբաւորեան ու արցունքին խառնելով իրենց բազմ ու աներկային մեղեդին:

Անոնց ձայնին մէջէն, անգամ մը եւս մենք կը հաղորդուինք այս գիշեր մեր սուսաւածարեալ ճախմիքներէն ինչպիսի, երկնաբույք երազին: Մեր պապերը այս գիշերուան խորհուրդին մէջէն կը ճայէին կեանքի մը՝ որ բնորոշ էր ու զեղեցիկ, եւ առանց մոգեր ըլլալու, անոնց աչերը մօրէն կրակ կ'առնէին, հեռաներէն եկող մեղեդիներուն քելովը, եւ ճննդեան հաւատք կը թափաճուէր անոնց հոգիներուն մէջ, իր հեռանու բայց մեակաւորաց երազ մը, որ կուգար կամար նետելու կեանքի այս մօրէնուն եւ կալին վրէն:

Մենք այսօր աստուծոյ փախան արիւնով կը վառենք մեր հոգիները: Ի զուր կը փնտենեն երկնի վրայ արդարութեան, բարութեան եւ խաղաղութեան պատգամներուն կենդանակերպը: Ի զուր կը փնտենեն այն փառաւոր բայց եղբրակաւ փաղանգը մարդոց որոնք դարեւ շարունակ

կաւեն ու մօրէն վարդեր հանցին, իրենց հոգիներուն մէջ յորդումի բեռնով այս գիշերներ, երբ աստաւածարդին կ'իջնէր մօտեփն գաղջ ընտանութեան:

Ժողովուրդ Հայոց, հակառակ օրերու սրտաւորեան, ախտ եւ մանկունք Ս. Արարոյս, իբրեւ քի պատգամաւորները, արագին նորէն ծանկի ենք եկած Ծննդեան այս խորհուրդին մէջ: Անցնող չորս տարիներ, արախ ծնունդներ չի բերին մեզի: Ասկայն մենք հաղորդ մեր ժողովուրդի ցալին բիծք մեր կարելին: Չկրցանք արբել ամբողջովին արցունքը որքի բարբիջներէն, չի կրցանք արդիւլէ աղէք վաղանաս մաներուն, չկրցանք իրովին զոհանցել մեզի կարկառուած ձեռներ, բայց ապրեցանք մեր երեսին ցուրովը, երբեմն արախ երբեմն չբխուր, համամայն մեր դարաւոր նախապահին ու պատմութեան, նման անոր որ այսօր վերսին կը ճնի, մարդկային վիշտերուն եւ առաւակնին վրէն նորէն կապելու իր անմեռ յոյսին իրոմանք:

Փառք Նախախնամութեան, ողջ ենք ճակատին, եւ հակառակ մեզի պատգամաւոր զոհակ պայմաններուն եւ մեր հոգիին կրնող ցաւերուն, հազաւ նորէն գրանք մեր պապերու հաւատքին, եւ ամենա միասին, Միաբանութիւն եւ ժողովուրդ, վեր առած մեր արցունքն աչերը Բերդենէմի մարդոց աստիւն, եւ անոր յոյսին ճակ վերսին այս գիշեր ճնող խաղաղութեան եւ սիրոյ եղանակին, կ'աղերսենք միասին որ «Փառաքին մէզն ու մտախառնող հոգիներէն, չհանան չարիքն ու յուսահատութիւնը աշխարհէն»: Որպէսզի իր սերը ըլլայ օրէնք սիրտերուն, իր խաղաղութիւնը պատգամ բոլոր հոգիներուն, եւ իր կամը եղանակութիւնը մարդերուն:

Ընդունէ այս մարդներ, ժողովուրդ Հայոց, իբրեւ քի հոգիիդ, կրօնիդ ու պատմութեանդ ձայնը, եւ հանդերձ ինչպիսի անոր յոյսին ու բարիքներուն:

Մեզի նեւ եղէ բոլորդ այս գիշեր, ով իմ ցեղիս հաւատարմութեան զաւակներ, մեր խախնեց բոլորապիկն հաւատքով ու սիրով անգամ մը եւս խոնարհելու մանկաշեղ Գրիգորի մօտեփն առջեւ, եւ անոր ձօնելու մեր զգացումներուն յոյսն ու խոնկը: Հաւատք՝ անկասկած, ժողովուրդ Հայոց, քէ ինչ որ կը մնայ ճակատին մեզի, ազնիւ, սուր, յաւերժական եւ հայեցի, անկողոպտելի ժառանգութիւնն է մեր հաւատքին: Ինչ որ կեանքի մօրէնուն ղեմ զեր վարկեանք մը համար, մեզ կ'ընէ զհասկից բրիւ, կալանքն է յոյսին, անբաւարեան խորհուրդին ինչպէս մեր հոգիներուն:

Ժողովուրդ Հայոց որ ի սփիւռս աշխարհի. վեր առ նախաւորդ եւ դարձուր զայն Բերդենէմի սուրբ այրին, ընդունելու բազմ տեսիլք քի հայրերուդ Աստուծոյն:

Ընդունէ այս սուրբ ողջոյնը իբրեւ սրբազան կսակ ժողանգութեան եւ վառէ հոգիիդ կանթեղներ անոր բողէն: Վայ է մեզի եթէ անկարող ենք այլեւս երկիմբները բանալ եւ հանցաւոր մեծութիւնը զգացումներուն որոնք աստուածներ կ'իջնեն մեր մօրէնուն եւ ցալին վրայ: Ս. Ծննդեան այրէն լեզի եկող քի սրբազան շարականներու մէջէն, շարունակէ հաւատք այս հրաշալի խորհուրդին, որ Բերդենէմին է, քի պատմութեանդ, քի հաւատքի մեծանորդ զարուններուդ եւ դարեւորդ:

Այս խորհուրդու վարկեաններուն, յանուն Ս. Յակոբեանց Միաբանութեան եւ Յողանանի մերազն ժողովուրդին, մեր արագին երախազիսութիւնն ու զո-

նուակութիւնը նաեւ մեր սիրելի ու երեսօտաւոր քաղաք Թալալիք, եւ Հաճինական արհաւիրական գերգաւթանի բոլոր անդամներուն: Տէր անխառն ու երջանիկ պահէ բոլորը, եւ իր հովանին անպակաս ընէ մեր եղբայր արաք ազնուական ժողովուրդներուն վրայէն, եւ բոլոր ազգերուն պարգեւէ իր սէրն ու խաղաղութիւնը, որպէսզի կարելի ըլլայ իրագործել հրեշտակային պատմութիւնը այս սուրբ զիշտուան «Յերիկի խաղաղութիւն» ի մարդիկ հանութիւնը:

Ասկէ անդին մատուցուեցան երկու Ս. Պատարագներ, առաջինը Հոգ. Տ. Պարգեւ Վրդ. Վրթանէսեանէն իսկ երկրորդը — Ս. Թննդեան առաւօտի պատարագը, Գեր. Տ. Սուրէն Ս. Եպս. Բէմհանեանէն, ուղղակի Բրիտտոսի Ս. Թննդեան տեղւոյն վրայ, կատարուեցաւ նաեւ Զրօրհնեաց կարգ, որու ընթացքին քարոզեց Գեր. Տ. Սուրէն Սրբազան, Յետ Ս. Պատարագի, Միաբանութիւնը զգեստաւորեալ, վառեալ մոմերէն ու շարականներու երգեցողութեամբ բարձրացաւ վանք, որու վերնաշարիկ մատուռին մէջ կատարուեցաւ Ս. Թննդեան աւետարանի ընթերցումը: Առաւօտեան ժամը 6.30ին վերջ գտաւ Ս. Թննդեան ամբողջ զինքնուան մը այս տապաւորիչ արարողութիւնը:

Ս. Թննդեան առաւօտի աւանդական ճաշատեղանէն յետոյ, Միաբանութիւնը վերադարձաւ Մայրավանք — Երուսաղէմ —, ճիշտ երէկուան զնացքի հանդիսաւորութեամբ, որը անգամ մը ևս կը յուզէր Ս. Փաղաքի բովանդակ քնակչութիւնը: Իսկ Հայոց Թաղի մուտքէն մինչեւ Մայրավանք թափօրը յառաջացաւ եկեղեցական կարգով, երգեցողութեամբ և զանգակահարութեամբ, Պատրիարքարանի մեծ դահլիճին մէջ, Գեր. Տեղապահ Սրբազանը տօնին յատուկ իր պատգամով փակեց Ս. Թննդեան փառապանծ այս տօնակատարութիւնը որ հպարտութեամբ միայն պիտի լեցնէր իւրաքանչիւր Հայոս սիրտ:

— Իսկ Երուսաղէմի մէջ, ճրագալոյցի հանդիսաւոր Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Յարութեան Տաճարին մէջ Բրիտտոսի Ս. Գերեզմանին վրայ, Պատարագեց և քարոզեց Տաճարին Տեսուչը՝ Հոգ. Տ. Հայկասեր Վրդ. Պայրամեան, Յաւարտ Ս. Պատարագի, Ս. Գերեզմանին չուրջանակի թափօրով, և «Խորհուրդ մեծ» շարականի երգեցողութեամբ, մեր Տեսչարանին մէջ փակուեցաւ արարողութիւնը Ս. Թննդեան աւետարանով և «Փառք ի բարձունս» երգեցողութեամբ:

Իսկ Շր. 19 Յուն. Ս. Թննդեան և Աստուածայայտութեան տօնի առաւօտուն կանուխ, Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ կատարուեցան Ս. Թննդեան հանդիսութիւնները: Հանդիսաւոր Ս. Պատարագը մատուցեց Հոգ. Տ. Վարուժան Արք. Գապարահան, իսկ Գեր. Տ. Նորայր Ս. Եպս. Պաղարեան քարոզեց Ս. Թննդեան խորհուրդին չուրջ և ապա նախագահեց «Զրօրհնէք» արարողութեան:

Թէ երէկ և թէ այսօր Երուսաղէմի մէջ, երգեցողութիւնները կատարուեցան տեղացի ազգայիններու կողմէ:

— Կ. Վ. Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ կատարուեցան հանդիսաւոր ժամերգութիւն և Ս. Թննդեան հետագայ ութը օրերուն յատուկ նախատօնակի առաջին հանդիսութիւնը՝ նախագահութեամբ Գեր. Տ. Սուրէն Եպս. Բէմհանեանի:

● Կիր. 20 Յուն. — Յիւսասկ մեղեքց. հանդիսաւոր Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ, Պատարագին էր Հոգ. Տ. Հայրիկ Վրդ. Ասլանեան, Յետ Ս. Պատարագի կատարուեցաւ օրուան յատուկ չուրջանգստեան կարգը՝ նախագահութեամբ Գեր. Տ. Նորայր Սրբազանին:

● Ուր. 25 Յուն. — Երեկոյեան ժամերգութիւնն ու վաղուան տօնին նախատօնակը պաշտուեցան Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ, հանդիսաւորութեամբ Գեր. Տ. Նորայր Ս. Եպս. Պաղարեանի:

● Շր. 26 Յուն. — Անուանակոչութիւն Տեառն մեռյալ, առաւօտեան ժամը Տին, Ս. Եպիսկոպոսունք և Հոգ. Վրդ. հայրեր, հանդիսաւորութեամբ Գեր. Տ. Նորայր Եպս. Պաղարեանի, իջան Ս. Յարութեան Տաճար, որու մուտքին կաղմուեցաւ «Հրաշափառ» թափօրը, որ յառաջացաւ զէպի Փրկչին Ս. Գերեզմանը, ապա թափօրը Գերեզմանին չուրջանակի անցնելով ուղղուեցաւ զէպի Տաճարի մեր Տեսչարանը, կարճ զադարէ մը ետք մատուցուեցաւ օրուան հանդիսաւոր Ս. Պատարագը Բրիտտոսի լուսափայլ Գերեզմանին վրայ, Պատարագեց Գեր. Տ. Նորայր Ս. Եպս. Պաղարեան, որ և քարոզեց «Ծնցի օրը և կոչեցի անուն Նորա Յիսուս» քնարանով, Յաւարտ Ս. Պատարագի, թափօրը «Լոյս ի լուսոյ» շարականի երգեցողութեամբ դարձաւ Ս. Գերեզմանին չուրջանակի և ուղղուեցաւ զէպի Տեսչարան, ուր վերջ գտաւ Ս. Թննդեան այս հանդիսութիւնը: Ապա Միաբանութիւն և ժողովուրդ հանդիսաւոր գնացքով վերադարձան Մայրավանք, Հայոց Թաղի մուտքին, թափօրը յառաջացաւ շարականներու երգեցողութեամբ ու բարձրացաւ Պատրիարքարան ուր կատարուեցաւ Ս. Աթոռոյ Տնօրինէքի հանդէսը: Նոյն արարողութիւնը կրկնուեցաւ նաեւ վանքի սեղանատան, փուռին և խոհանոցին մէջ:

● Կիր. 27 Յուն. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարի Ս. Աստուածածնայ խորանին վրայ, Պատարագեց Հոգ. Տ. Կիւրեղ Աթեղայ Գարեկեան:

— Երեկոյեան ժամերգութիւնն ու վաղուան տօնին հանդիսաւոր նախատօնակը պաշտուեցան Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ, հանդիսաւորութեամբ Գեր. Տ. Սուրէն Ս. Եպս. Բէմհանեանի:

● Բշ. 28 Յուն. — Տօն Իննգեան Ս. Յովն. Կարապետին. Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարի Ս. Յովնանու Մկրտչի խորանին վրայ, Պատարագեց Հոգ. Տ. Հայրիկ Վրդ. Ասլանեան:

Պ Ա Շ Տ Օ Ն Ա Կ Ա Ն Ք

● Կիր. 2 Դեկտ. — Կէսօրէ վերջ ժամը 3ին, Գեր. Տեղապահ Ս. Հայրը, ընկերակցութեամբ Հոգ. Տ. Սերովբէ Վրդ. Մանուկեանի, Իսրայէլ մեկնեցաւ վանական գործերով, և վերադարձաւ եւ. 6 Դեկտ. 1951ի Կէսօրէ վերջ ժամը 3ին:

● Կիր. 16 Դեկտ. — Յ. մ. ժամը 3ին, Գեր. Տեղապահ Ս. Հայրը, ընկերակցութեամբ Հոգ. Տ. Հայկազուն Վրդ. Արքանամեանի և Տիար Կարպիս Հինդեանի, վանական գործերով Իսրայէլ մեկնեցաւ և վերադարձաւ եւ. 20 Դեկտ. 4. վ. 3ին:

● Կիր. 23 Դեկտ. — Յ. մ. ժամը 3ին, տեղ. լոյս Հապէշ համայնքի նոր եպիսկոպոս Գեր. Տ. Ֆիլիփիոսի երուսաղէմ ժամանման առթիւ, ի զիմաց Գեր. Տեղապահ Ս. Հօր, Հոգ. Տ. Հայրիկ Վրդ. Ասլանեան զիմառութեան զնաց Դամասկոսի զուռը, ուրկէ Հապէշ եպիսկոպոսը առաջնորդուեցաւ Ս. Յարութեան Տահար, կատարելու իր ուխտը: Տահարէն ներս ընդունելութիւնը կատարուեցաւ մեր Տեաչին կողմէ, քանի որ Հապէշները Ս. Տեղեաց իրաւակարգին մէջ հանդիսութեան և վերադարձաւ Հայ Պատրիարքութեան:

● Գշ. 25 Դեկտ. — Կ. ա. ժամը 11ին, Գեր. Տ. Ֆիլիփիոս, Ս. Քաղաքիս Հապէշ համայնքին նոր եպիսկոպոսը, իր առաջին այցելութիւնը տուաւ Պատրիարքարանիս, ուր ի զիմաց Գեր. Տեղապահ Ս. Հօր, Գեր. Տ. Սուրէն Եպս. ընդունեց իրեն:

● Դշ. 26 Դեկտ. — Եւրոպացւոց Ս. Ծննդեան տօնին առթիւ, Գեր. Տեղապահ Ս. Հայրը, ընկերակցութեամբ Գեր. Եպիսկոպոսներու և հոգ. վարդապետ հայրերու, շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ Ֆրանչիսկեանց Միարանութեան Գեր. Կիրազոսին և Լատինաց Պատրիարք Ամեն. Տ. Ալպէրթօ Կորիին, իսկ Գեր. Տ. Սուրէն Ս. Եպս. Քէմհանեան շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ Յոյն - Հռովմէականներու Հոգ. Տեաչին, Մարոնիթ համայնքի եպիսկոպոս Գեր. Տ. Իլիսի իղիստէին, Հայ - Հռովմէականներու Տեառն՝ Հայր Յովնանէս Վրդ. Գուշուհեանի, տեղ. լոյս Բրիտանական ընդհ. Հիւպատոս Մր. Բ. Մօսի-Բէննիի, Անկլիքաններու Գեր. Տ. Սթէուարթ Եպս. Ին և Լուսերական եկեղեցիին:

● Ուր. 28 Դեկտ. — Ի զիմաց Գեր. Տեղապահ Ս. Հօր, Գեր. Տ. Սուրէն Եպս. Քէմհանեան, ընկերակցութեամբ հոգ. վարդապետ հայրերու, փոխադարձ այցելութեան զնաց Հապէշաց նոր եպիսկոպոս Գեր. Տ. Ֆիլիփիոսին, իրենց վանքին մէջ:

● Շր. 29 Դեկտ. — Կ. ա. ժամը 9ին, ի զիմաց Գեր. Տեղապահ Ս. Հօր, Հոգ. Տ. Հայրիկ Վրդ. Ասլանեան Տոմինիկեաններու Սէյնթ Էթիէն վանքին մէջ ներկայ գտնուեցաւ Հայր Ռաֆայէլ Սափիիաքի յուղարկաւորութեան:

● Դշ. 1 Յուն. — Կ. վ. ժամը 4.30ին, երուսաղէմի հին քաղաքի ոստիկանապետ Քասիմ Պէյ, ընկերակցութեամբ Ս. Տեղեաց պատասխանատու սպայ Սատըզ Պէյի, այցելեց Գեր. Տեղապահ Ս. Հօր:

● Դշ. 8 Յուն. — Յունաց Ս. Ծննդեան տօնին առթիւ, Գեր. Տեղապահ Ս. Հայրը, ընկերակցութեամբ Գեր. Եպիսկոպոսներու և հոգ. վար-

դապետ հայրերու, շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ Յունաց Պատրիարքարանին, իսկ Գեր. Տ. Սուրէն Ս. Արք. Մանասեան, ընկերակցութեամբ հոգ. վարդապետ հայրերու, շնորհաւորական այցելութիւններ տուաւ Դպտոց, Ասորաց և Հապէշաց Գեր. Եպիսկոպոսներուն:

● Բշ. 14 Յուն. — Կ. ա. ժամը 11ին, Փոխ-Քաղաքապետ Տիար Հաննա Աթալլան, Ամանորի առթիւ, Քաղաքապետարանի կազմով շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ Պատրիարքարանին, Դոյն առիթով շնորհաւորութեան եկան երեք զինուորականներ, զխաւորութեամբ Մէյնըր Մանուտ Պէկի, քաղաքիս ոստիկանապետ Մանուտ Պէկ Սաատէ, ընկերակցութեամբ Ս. Տեղեաց ոստիկանապետ Սատըզ Պէյ Նազիֆի, Յորդանանեան Խորհրդարանի երեսփոխան Անուար Պէկ Նուսէյպի և զանազան հիւպատոսներ:

● Կիր. 20 Յուն. — Մեր Ս. Ծննդեան տօնին առթիւ, Պատրիարքարան շնորհաւորութեան եկան, առաւօտեան ժամը 10էն սկսեալ. Լատինաց Պատրիարք իր հետեւորդներով, Յունաց Պատր. Փոխ. Տ. Աթենակորոս Արք. իր հետեւորդներով, Սրբաւորեղեաց վերահսկիչին ի զիմաց՝ քաղաքի լուսիքի էֆ. Մօլրապի, քաղաքիս ոստիկանապետը, ընկերակցութեամբ Ս. Տեղեաց ոստիկանապետին, Սահմանային Դրասենեակի տնօրէնը և այլ ականաւոր անձնաւորութիւններ. Դպտոց Գեր. Եպիսկոպոսը, Ասորաց Գեր. Եպիսկոպոսի փոխանորդը, Անկլիքան Գեր. Եպիսկոպոսը, Յոյն - Հռովմէականաց Գեր. Տեառնը Մարոնիթ համայնքի Գեր. Եպիսկոպոսը, Հայ - Հռովմէականաց Հոգ. Հովիւր, Տոմինիկեանց և ձերմակ Հայրերու հոգ. վանահայրերը, Լուսերականներու կրօնականներ կայացուցիչը, ընկերակցութեամբ Տօքթ. Մօլի, Էն. Էն:

● Բշ. 21 Յուն. — Երէկուայ այցելութիւնները Հարունակուեցան այսօր ևս, սկսելով առաւօտեան ժամը 9էն՝ հետզհետէ այցելեցին, քաղաքիս Միթասարիքը, ընկերակցութեամբ Գայմագամին, Հապէշներու Տեառնը, Ռուս Միաբանութեան Մեծաւորը, Բոլնիական Հիւպատոսը, ոստիկան սպաներ և այլ բարձրաստիճան անձնաւորութիւններ:

● Դշ. 22 Յուն. — Այսօր Ս. Ծննդեան շնորհաւորական այցի եկաւ Ֆրանչիսկեանց Կիրազոսը, իր հետեւորդներով:

● Դշ. 23 Յուն. — Այսօր Գեր. Տեղապահ Ս. Հօր այցելեցին Տէր և Տիկին Մայնըրտ, Քարատուղար YMCAի, նոր երուսաղէմ. Անգլիկան Հիւպատոս Մր. Ուոլմսլէյ, հին երուսաղէմ:

● Եշ. 24 Յուն. — Կ. վ. ժամը 3-ին, Գեր. Տեղապահ Ս. Հայրը, ընկերակցութեամբ Հոգ. Տ. Տ. Սերովբէ, Միւսուն և Յակոբ վարդապետներու և Տիար Կարպիս Հինդեանի, վանական գործով մեկնեցաւ նոր երուսաղէմ և վերադարձաւ Դշ. 29 Յունուար 1952ի Կէսօրէ վերջ ժամը 3ին:

● Բշ. 28 Յուն. — Երէկոյեան ժամը 6ին, ի զիմաց Գեր. Տեղապահ Ս. Հօր, Գեր. Տ. Սուրէն Ս. Եպս. Քէմհանեան, ընկերակցութեամբ աւագ Թարգման Հոգ. Տ. Հայրիկ Վրդ. Ասլանեանի, ներկայ գտնուեցաւ Cocktail Party-ին, քաղաքիս Ալ-Չահրա պանդոկին մէջ, տրուած տեղւոյս նուրնտիը Հապէշ Եպս. Ասպա Ֆիլիբբօսի կողմէ: